

سُورَةُ اللَّيْلِ

သို့တေးနံ့ ၆၂

အာလပ်-အျှပ်

سُورَةُ اللَّيْلِ
ស៊ូរ៉េត្ត ៩២ អាល់-ឡៃល

"អាល់-ឡៃល" ប្រែថា "រាត្រីកាល" មាន ២១ អាយ៉ាស្ត ។

ស៊ូរ៉េត្តទី ៩ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡៃល្បីដាក់ចុះមក ។ អល់ឡៃល្បីបានដាក់ស៊ូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ត ។

មគ្គុទ្ទេស - ប្រសិទ្ធិភាព

ابن بابويه: بإسناده، عن معاوية بن عمارة، عن أبي عبد الله (عليه السلام)، قال: «من أكثر قراءة (و الشمس) و (و الليل إذا يغشى) و (و الضحى) و (ألم نشرح) في يوم أو ليلة، لم يبق شيء بحضرتي إلا شهد له يوم القيامة، حتى شعره و بشره و لحمه و دمه و عروقه و عصبه و عظامه، و كل ما أفلته الأرض معه، و يقول الرب تبارك و تعالى: قِبلتُ شهداءكم لعبيدي، و أجرتها له، انطلقوا به إلى جناني حتى يتخير منها حيث ما أحب، فأعطوه [إياها] من غير من، و لكن رحمة مني و فضلاً عليهِ، و هنيئاً لعبيدي». (ثواب الأعمال: الجزء: ١ صفحہ: ١٢٣، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحہ: ٦٦٩ حديث ٩٩/ ١١٦٥٠)**

អ៊ុបនូ បាបាវ៉ៃហ្គី[មានប្រសាសន៍] យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី មូអាវីយ៉ាស្ត ប៊ិន អុម៉ារ ដែលមានប្រសាសន៍ថា អាច អាប់ខុលឡៃល្បី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រជាញឹកញយ [៩១:១] [អញសូត្រនឹង]ដូងអាទិត្យ [៩២:១] [អញសូត្រនឹង]រាត្រី ពេលវាគ្របដណ្តប់ [៩៣:១] អញសូត្រនឹងពេលព្រលឹម [៩៤:១] យើងមិនបានពង្រីក ថ្ងៃឬយប់ សព្វសារពើដែលនៅជុំវិញខ្លួនអ្នកនោះ នឹងធ្វើសាក្សីឲ្យអ្នកនោះក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រមទាំងសក់ ស្បែក សាច់ ឈាម សរសៃ ឆ្អឹងរបស់អ្នកនោះ និងដីដែលជាប់ខ្លួនអ្នកនោះ ។ អល់ឡៃល្បី^{تبارك وتعالى}នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ^{وَعَلَى}ព្រមទទួលសាក្សីទាំងអស់ដែលពួកអ្នកបានធ្វើឲ្យបាវអញ^{وَعَلَى} អញ^{وَعَلَى}ឲ្យរង្វាន់គេ ។ ចូរពួកអ្នកទៅហានសូត្ររបស់អញ^{وَعَلَى}ជាមួយគេ គេអាចសូមអ្វីបានស្រេចតែចិត្ត ចូរពួកអ្នកឲ្យគេចុះ អ្វីៗទាំងនេះពុំមែនអ្វីផ្សេងពីព្រះមេត្តាធម៌មកពី អញ^{وَعَلَى}ទេ ជាព្រះឧបការគុណមកលើគេ សូមអបអរសាទរបាវអញ^{وَعَلَى} ។" (ثواب الأعمال: 123)

***

و من (خواص القرآن): روي عن النبي (صلى الله عليه و آله) أنه قال: «من قرأ هذه السورة أعطاه الله تعالى حتى يرضى، و أزال عنه العسر، و يسر له اليسر، و أعناه من فضله، و من قرأها قبل أن ينام خمس عشرة مرة، لم ير في منامه إلا ما يحب من الخير، و لا يرى في منامه سوءاً، و من صلى بها في العشاء الآخرة كأنما صلى برُبِّ القرآن، و قُبلت صلواته». (خواص القرآن، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥، صفحہ: ٦٧٥، حديث ٩٩/ ١١٦٧٦)**

[សាត្រា]ខ័រ៉ាស្ត អាល់-គូរអានចែងថាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស៊ូរ៉េត្តនេះ អល់ឡៃល្បី^{وَعَلَى}នឹងប្រទានឲ្យអ្នកនោះទាល់តែអ្នកនោះរីករាយ ឧបសគ្គនានានឹងចៀសឆ្ងាយពីអ្នកនោះ អ្នកនោះនឹងធូរធារយ៉ាងឆាប់ អ្នកនោះនឹងមានបានអាស្រ័យព្រះឧបការគុណអល់ឡៃល្បី^{وَعَلَى} ។ អ្នកណា

សូត្រសូរ៉ាហ៍: ៩២នេះដប់ប្រាំដងមុនចូលដំណេក អ្នកនោះនឹងបានឃើញក្នុងសុបិនតែអ្វីដែលល្អដែលខ្លួន
ចូលចិត្ត មិនសុបិនឃើញអ្វីដែលអាក្រក់ទេ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាហ៍: ៩២នេះក្នុងស្លឹកឡាតុំអ៊ីស្តាអ៊ី ដូចអ្នក
នោះបានស្លឹកឡាតុំដោយសូត្រមួយភាគបួនគូរអាន ហើយគេនឹងទទួលឲ្យស្លឹកឡាតុំរបស់អ្នកនោះ ។"
(تفسير البرهان) ហ្វាត្វាឌីស្ត្រី 11676)

***

وَقَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَهَا حَمْسَ عَشْرَةَ مَرَّةً، لَمْ يَرِ مَا يَكْرَهُ، وَ نَامَ بِحَيْرٍ، وَ آمَنَهُ اللهُ تَعَالَى، وَ مَنْ قَرَأَهَا فِي أَدْنِ مَعْشَرٍ
عَلَيْهِ أَوْ مَصْرُوعٍ، أَفَاقَ مِنْ سَاعَتِهِ». (خواص القرآن: ١٤ «نحوه»)**

អាល់-ស្លឹកឡាតុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាហ៍: ៩២នេះដប់ប្រាំដង អ្នកនោះនឹងមិនឃើញក្នុង
យល់សប្តិអ្វីដែលខ្លួនស្អប់ខ្ពើមទេ អ្នកនោះនឹងទទួលបានដំណេកស្រួល អស់ឡោះហ្វ្រែនីងថែរក្សាអ្នក
នោះ ។ សូត្រសូរ៉ាហ៍: ៩២នេះដាក់ត្រចៀកមនុស្សបាត់បង់ស្មារតី (សន្លប់ ភ្លឹក) ឬកើតជម្ងឺឆ្លុះឆ្លាត អ្នកនោះ
នឹងដឹងខ្លួនវិញ ។" (خواص القرآن: 14 «نحوه»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្វ្រែនីង ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

១. [អញស្ស៊ុច]នឹងរាត្រីពេលវាគ្របដណ្តប់	وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ①
២. [អញស្ស៊ុច]នឹងទិវា ពេលវាជះរស្មី	وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ②
៣. [អញស្ស៊ុច]នឹងអ្នក ដែលបានបង្កើតភេទប្រុស និងភេទស្រី	وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ③
៤. ការពិតការខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកអ្នក [នៅលើ មាតាអស់ឡោះហ្វ្រែនីង]ផ្សេងៗគ្នា ។	إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى ④

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១-៤

* شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ: فِي مَعْنَى السُّورَةِ، قَالَ: جَاءَ مَرْفُوعاً، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَثْرٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي
قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى"، قَالَ: «دَوْلَةٌ إِبْلِيسَ لَعَنَهُ اللهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَ هُوَ يَوْمُ قِيَامِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)

* ស្តារ់ហ្វ្រែនីង អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វ្រែនីង [មានប្រសាសន៍]អំពីអត្ថន័យរបស់សូរ៉ាហ៍: ៩២នេះថា យោលតាម
បណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ តមកពី អ៊ាប៊ុ ប៊ិន ស្ត្រីមរ តមកពី យ៉ាហ្វ្រែនីង ប៊ិន យ៉ាស៊ីដូ តមកពី អាហ្វ្រិ
អាប់ខុលឡោះហ្វ្រែនីង ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពី [៩២:១] [អញស្ស៊ុច]នឹងរាត្រីពេលវាគ្របដណ្តប់ ថា៖
"រដ្ឋបាលរបស់ អ៊ីប្រីស សូមអស់ឡោះហ្វ្រែនីងដាក់បណ្តាសាវា ^{عجل الله فرجه} រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ថ្ងៃនោះគឺថ្ងៃ
ដែល អាល់-ក្លីអ៊ីល ^{عجل الله فرجه} ងើបឡើង ។"

”وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى“، وَهُوَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا قَامَ. (تَأْوِيلُ الْآيَاتِ : الْجُزْءُ : ٢ صَفْحَةٌ : ٨٠٧ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسیر، القرآن الجزء : ٥ ، صَفْحَةٌ : ٦٧٩ ، حَدِيث ٩٩ / ١١٦٩) **

[៩២:២] [អញ្ញស្សថ]នឹងទិវា ពេលវាជះរស្មី ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "គឺ អាល់-ក្លីម^{عجل الله فرجه} ពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ងើបឡើង ។" (1/807 :2) (1/807 :2) (1/807 :2)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى“، ”وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَى“ وَ مَا أَشْبَهَ ذَلِكَ؟ فَقَالَ: «إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُفْسِمَ مِنْ خَلْقِهِ بِمَا شَاءَ، وَ لَيْسَ لِحَلْقِهِ أَنْ يُفْسِمُوا إِلَّا بِهِ».

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្វា[មានប្រសាសន៍]តមកពី អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វឹម តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនួអាចូ អ៊ីម៉ែរ តមកពី ហ្គាម៉ាដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមដែលបានថា បានសួរ អាចូ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [៩២:១] [អញ្ញស្សថ]នឹងរាត្រី ពេលវាគ្របដណ្តប់ [៥៣:១] [អញ្ញស្សថ] នឹងផ្កាយពេលវាលិច តើ[អាយ៉ាស្កុពីរនេះ]ដូចគ្នាត្រង់ណា ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} បានស្សថនឹងជីវន្តលោករបស់ព្រះអង្គ^{عز وجل} មួយណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ^{عز وجل} ឯជីវន្តលោករបស់ព្រះអង្គ^{عز وجل} មិនមានសិទ្ធិស្សថនឹងអ្វីក្រៅពីស្សថនឹងព្រះអង្គ^{عز وجل} ទេ ។" (1 / 449 :7) (1 / 449 :7) (1 / 449 :7)

***

علي بن إبراهيم: ”وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى“، قَالَ: حِينَ يَغْشَى النَّهَارَ، وَ هُوَ قَسْمٌ. ”وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى“ إِذَا أَضَاءَ وَأَشْرَقَ ”وَ مَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى“، إِنَّمَا يَعْنِي وَ الَّذِي خَلَقَ الذَّكَرَ وَ الْأُنثَى، قَسْمٌ وَ جَوَابُ الْقَسْمِ ”إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى“، قَالَ: مِنْكُمْ مَنْ يَسْعَى فِي الْخَيْرِ، وَ مِنْكُمْ مَنْ يَسْعَى فِي الشَّرِّ. (تَفْسِيرُ الْقَمِّيِّ : الْجُزْءُ : ٢ صَفْحَةٌ : ٤٢٥ ، البرهان في تفسیر، القرآن الجزء : ٥ ، صَفْحَةٌ : ٦٧٦ ، حَدِيث ٩٩ / ١١٦٨١) **

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វឹម [នៅក្នុងតាហ្វូសៀវ ភូមិ មានប្រសាសន៍ថា] [៩២:១] [អញ្ញស្សថ]នឹងរាត្រី ពេលវាគ្របដណ្តប់ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្តែងធម៌ថា៖ "ពេលវាដណ្តប់លើថ្ងៃ ។ នេះជាសម្បថមួយ ។ [៩២:២] នឹងទិវាពេលវាជះរស្មី ពេលវាចែងចាំងនិងរះឡើង ។ [៩២:៣] នឹងអ្នកបង្កើតភេទប្រុសនិងភេទស្រី អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ចង់មានន័យថា៖ "[ស្សថ]នឹងការបង្កើតភេទប្រុសនិងភេទស្រី" ជាព្រះសម្បថនិងជាព្រះចម្លើយរបស់ព្រះសម្បថ ។" [៩២:៤] ការពិតការខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកអ្នកផ្សេងៗគ្នា ។ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្តែងធម៌ថា៖ "នៅក្នុងចំណោមអស់លោកមានបុគ្គលដែលខំប្រឹងប្រែងប្រព្រឹត្តល្អ ។ ក្នុងចំណោមអស់លោកមានបុគ្គលដែលខំប្រឹងប្រែងប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ។" (2 :425) (2 :425) (2 :425)

***

ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: أَحْبَبْنَا أَحْمَدَ بْنَ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْجَبَّارِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى“، قَالَ: «اللَّيْلِ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ الثَّانِي، يَغْشَى أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي دَوْلَتِهِ الَّتِي جَرَتْ لَهُ عَلَيْهِ، وَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَصْبِرُ فِي دَوْلَتِهِمْ حَتَّى تَنْقُضِي». قَالَ: ”وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى“، قَالَ: «النَّهَارُ هُوَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ، إِذَا قَامَ غَلَبَتْ دَوْلَتُهُ دَوْلَةَ الْبَاطِلِ، وَ الْقُرْآنُ صَرَبَ فِيهِ

الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ، وَ خَاطَبَ نَبِيَّهُ بِهِ وَ نَحْنُ، فَلَيْسَ يَعْلَمُهُ غَيْرُنَا».

បន្ទាប់មកអាល័យ ប៊ិន អ៊ីបប៊ូម មានប្រសាសន៍ថាគេបានតំណាលតមកពី អាស៊ុម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្វីស តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ្នកបំប្លែង យ៉ាប៊ុប្តា តមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី ហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីស្តាម៉ាន តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាប៊ុប្តា ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ وَجْهَكَ} [៩២:១] [អញសួរ]នឹងរាត្រីពេលវាគ្របដណ្តប់ ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} បានសម្តែងធម៌ថា៖ "ក្នុងរឿងនេះ យប់គឺបុគ្គលទីពីរ (អ៊ីម៉ា) ។ បុគ្គលនេះមើលងាយ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ក្នុងអំឡុងរដ្ឋកាលរបស់គាត់ ។ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} បានអត់ធ្មត់ក្នុងអំឡុងរដ្ឋកាលរបស់គាត់ ទាល់តែវាបានដល់ទីបញ្ចប់ ។" ខ្ញុំបានសួរថា៖ "មានន័យថាអ្វី [៩២:២] នឹងទិវាពេលវាជះរស្មី ។ ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} បានសម្តែងធម៌ថា៖ "ថ្ងៃដែលអាល័យ-ក្តីអ៊ីម ^{عَجَلَ اللَّهُ فَرَجَكَ} ដែលចេញមកពីយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّكْرَةُ} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عَلَيْهِمُ السَّكْرَةُ} នឹងងើបឡើង ។ រដ្ឋកាលព្រះអង្គ ^{عَجَلَ اللَّهُ فَرَجَكَ} នឹងសង្រួបលើរដ្ឋបាលមិនត្រឹមត្រូវ ។ គួរអានបានផ្តល់នូវឧទាហរណ៍ឲ្យមនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ ព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ وَجْهَكَ} បានចែងប្រាប់ព្រះសាស្តា ^{عَلَيْهِمُ السَّكْرَةُ} ព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ وَجْهَكَ} តាមរយៈគួរអាននេះនិងយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّكْرَةُ} ។ ដូច្នោះមិន មានអ្នកណាដឹងគួរអាននោះទេ ក្រៅពីយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّكْرَةُ} ។" (تفسير القمي 2: 425)

***

في كِتَابِ الْمَنَاقِبِ لِابْنِ شَهْرَآشُوبٍ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ: «وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى» فَالذَّكَرُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأُنْثَى فَاطِمَةُ عَلَيْهَا السَّلَامُ "إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى" لَمْخْتَلِفٌ "فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى * وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى" بِقُوَّتِهِ وَ صَامَ حَتَّى وَتَى بِنَدْرِهِ وَ تَصَدَّقَ بِجَنَّتِهِ وَ هُوَ رَاكِعٌ، وَ أَثَرُ الْمَقْدَادِ بِالذَّيْنَارِ عَلَى نَفْسِهِ، قَالَ: «وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى» وَ هِيَ الْجَنَّةُ مِنَ التَّوَابِ مِنَ اللَّهِ بِنَفْسِهِ فَسَنَسِرُهُ لِدَلِّكَ بِأَنْ جَعَلَهُ إِمَامًا فِي الْقُبْرِ وَ قُدْوَةً بِالْأَيْمَةِ يَسْرُهُ اللَّهُ لِلْيُسْرَى. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٥٨٩)

នៅក្នុងសាត្រា អាល័យ-ម៉ាណាគ្លីប របស់ អ៊ីបនូ ស្វាស្ត្រ អាស៊ុប អាល័យ-បាភៀរ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ وَجْهَكَ} [៩២:៣] នឹងអ្នកបង្កើតភេទប្រុសនិងភេទស្រី ថា ភេទប្រុសគឺ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ឯភេទស្រីគឺ ហ្វាទ្តីម៉ាស្ត ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ។ [៩២:៤] ការពិតការខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកអ្នកផ្សេងៗគ្នា ខុសគ្នា ។ [៩២:៥] អ្នកដែលបរិច្ចាគ ដែលខ្លាចក្រែង [៩២:៦] ដែលជឿជាក់លើឧត្តមភាព តាមរយៈការ តាមរយៈចំណីអាហារព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} (គឺអាមីរុល-មុមីនីន ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ}) កាន់សីលត្រណាមអាហាររបស់ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} រហូតដល់ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} បានបំពេញតាមពាក្យសម្បថព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} បានបរិច្ចាគចិញ្ចៀនមួយរងរបស់ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ជាទានក្នុងពេលដែលព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} កំពុងបង្ហោនខ្លួនក្នុងពេលស្ងៀមស្ងាត់ សុខចិត្តប្រាក់ខ្ចីណាទៅ អាល័យ-មីកូដាដូ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ជាជាងព្រះអង្គឯង ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ។ អ៊ីម៉ា ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ "[៩២:៦] ដែលជឿជាក់លើឧត្តមភាព នេះគឺឋានសួគ៌និងព្រះរង្វាន់ដែលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ وَجْهَكَ} មកលើព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} តែម្តង ។ [៩២:៧] យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីស្រណុក ដោយឲ្យព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} បានទៅជាអ៊ីម៉ា ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} នៅក្នុងផ្នូរនិងជាតំណាងអ៊ីម៉ា ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ទាំងឡាយ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ នឹងបានទទួលអរសាសនាដោយស្រួលពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ وَجْهَكَ} (សម្រាប់អ្នកនៅក្នុងផ្នូរ) ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ ៩២ ហ្វាទ្តីម៉ាស្ត (៨)

***

وَ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ أَيُّمَنْ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ هَكَذَا وَ اللَّهُ: [اللَّهُ] خَالِقُ الرُّوحَيْنِ الذَّكَرِ وَالْأُنْثَى، وَ لِعَلِيٍّ الْأَجْرَةَ وَ الْأُولَى» (تأويل الآيات : الجزء : ٢ : صَفْحَةٌ : ٨٠٨ حَدِيث ٥ ، البرهان في تفسير، القرآن الجزء : ٥ ، صَفْحَةٌ : ٦٨٠ ، حَدِيث ٩٩ / ١١٦٩٤)**

ទទួលបានពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន ម៉ាស៊ូរីន តមកពី អែម៉ាន ប៊ិន ម៉ាស៊ូរីស តមកពី សាម៉ាអ៊ាស៊ូ តមកពី អាប៊ូ បាស្យែរ ដែលបានថា អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ عَلَيْهِ អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះគឺ៖ [៩២:៣] **អល់ឡោះហ្គ័របានបង្កើតជាតុ ភេទប្រុសនិងភេទស្រី ។** [៩២:១៣] លោកមុខនឹងលោកដំបូង**បានលើកហ្គាលី ។**" (5 / 808 : 2 (تأويل الآيات))

***

و رَوَى بِإِسْنَادٍ مُتَّصِلٍ إِلَى سُلَيْمَانَ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «و اللَّيْلُ إِذَا يَعْتَشَى، وَ النَّهَارُ إِذَا تَجَلَّى، اللَّهُ خَلَقَ الرَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَ الْأُنْثَى، وَ لِعَلِيٍّ الْأَخِرَةَ وَ الْأُولَى» . (تأويل الآيات : الجزء : ٢ صَفْحَة ٨٠٨ : حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ ، صَفْحَة : ٦٧٩ ، حَدِيث ٩٩ / ١١٦٩١)**

គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ សូរ្យោក្ខន្ធ ប៊ិន សាម៉ាអ៊ាស៊ូ តមកពី អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន ក្លីស៊ីម តមកពី សាម៉ាអ៊ាស៊ូ ប៊ិន ម៉ាស៊ូរីនដែលបានថា អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៩២:១] [អញស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ] **នឹងរាត្រីពេលវាគ្របដណ្តប់ [៩២:២] នឹងទិវាពេលវាជះរស្មី [៩២:៣] អល់ឡោះហ្គ័របានបង្កើតជាតុ ភេទប្រុសនិងភេទស្រី ។** [៩៣:១៣] ការពិតលោកមុខនិងលោកដំបូង**បានលើកហ្គាលី ។**" (2 / 808 : 2 (تأويل الآيات))

***

و رَوَى مَرْفُوعًا بِإِسْنَادِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَوْرَمَةَ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ بَكْرِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ طَبْبَانَ، قَالَ: قَرَأَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «و اللَّيْلُ إِذَا يَعْتَشَى، وَ النَّهَارُ إِذَا تَجَلَّى، اللَّهُ خَالِقَ الرَّوْجَيْنِ الذَّكَرِ وَ الْأُنْثَى، وَ لِعَلِيٍّ الْأَخِرَةَ وَ الْأُولَى» . (تأويل الآيات : الجزء : ٢ صَفْحَة : ٨٠٨ : حَدِيث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ ، صَفْحَة : ٦٨٠ ، حَدِيث ٩٩ / ١١٦٩٣)**

គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ដែលបានមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អេវ៉ាម៉ាតូ ដែលបានមកពី អាល់-រីប៊ីអ៊ី ប៊ិន បាក់រ ដែលបានមកពី យូនុស ប៊ិន ស្ត្រីបយ៉ាន ដែលបានថា អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖ "[៩២:១] [អញស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ] **នឹងរាត្រីពេលវាគ្របដណ្តប់ [៩២:២] នឹងទិវាពេលវាជះរស្មី [៩២:៣] អល់ឡោះហ្គ័របានបង្កើតជាតុ ភេទប្រុសនិងភេទស្រី [៩២:១៣] ការពិតលោកមុខនិងលោកដំបូង**បានលើកហ្គាលី ។**" (4 / 808 : 2 (تأويل الآيات))**

- ៥. អ្នកដែលបរិច្ចាគ[លើមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រ] ដែលខ្លាចក្រែង[អល់ឡោះហ្គ័រ]
- ៦. ដែលជឿជាក់លើឧត្តមភាព
- ៧. យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះ ស្រួលទៅកាន់សេចក្តីស្រណុក ។
- ៨. ឯបុគ្គលកំណាញ់ ដែលគិតថាខ្លួនបរិបូរ [មិនត្រូវការអល់ឡោះហ្គ័រ]
- ៩. ដែលបដិសេធឧត្តមភាព

- فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾
- وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾
- فَسَنِّيَرُهُ لِلْيُسْرَى ﴿٧﴾
- وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ﴿٨﴾
- وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ﴿٩﴾

១០. យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះ ស្រួលទៅកាន់សេចក្តី
លំបាក ។

១១. ទ្រព្យរបស់គេ នឹងពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់គេ
ទេពេលគេធ្លាក់[ទៅក្នុងភ្លើងនរក]

១២. ការពិតមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនៅលើយើង ។

១៣. ការពិតលោកមុខនិងលោកដំបូង (គឺលោក
នេះ) ជាកម្មសិទ្ធិរបស់យើង ។

១៤. ដូច្នេះអញដាស់តឿនពួកអ្នក អំពីភ្លើងដែល
ឆេះសន្ទោសន្ទោ

១៥. មានតែទុជិនទេដែលទៅដល់ភ្លើងនោះ

១៦. បុគ្គលដែលបដិសេធ ដែលគេចចេញ ។

១៧. អ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត [ចំពោះអស់ឡោះប្លាំ]
និងឃ្លាតឆ្ងាយពីភ្លើងនោះ

១៨. បុគ្គលដែលបរិច្ចាគទ្រព្យខ្លួន ដោយជម្រះបន្ទុក
កាយចិត្ត

១៩. ពុំមានអ្នកណាមួយមានគុណបំណាច់ ដែល
គម្រូរឲ្យបានរង្វាន់នោះទេ

២០. លើកលែងតែ[បរិច្ចាគ] ក្នុងបំណងផ្តាច់ព្រះ
ហឫទ័យព្រះម្ចាស់ខ្លួន ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ។

២១. បន្តិចទៀតអ្នកនោះនឹងគាប់ចិត្ត ។

فَسَنِّيِسِرُهُ لِّلْعُسْرَى ﴿١٠﴾

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ﴿١١﴾

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ﴿١٢﴾

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ﴿١٣﴾

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ﴿١٤﴾

لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ﴿١٥﴾

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٦﴾

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ﴿١٧﴾

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ﴿١٩﴾

إِلَّا أَتَيْنَاهُ وَجْهَ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥-២១

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ * وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ * فَسَنِّيِسِرُهُ لِّلْيُسْرَىٰ" قَالَ: نَزَلَتْ فِي رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ،
كَانَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي دَارِ رَجُلٍ آخَرَ، وَكَانَ يَدْخُلُ عَلَيْهِ بِغَيْرِ إِذْنٍ، فَشَكَا ذَلِكَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ: رَسُولُ اللَّهِ
(صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لِصَاحِبِ النَّخْلَةِ: «بِعْنِي نَخْلَتَكَ هَذِهِ بِنَخْلَةٍ فِي الْحَبْتَةِ». فَقَالَ: لَا أَفْعَلُ. فَقَالَ: «تَبِيعَهَا بِحَدِيثَةٍ فِي الْحَبْتَةِ؟» فَقَالَ:
لَا أَفْعَلُ.

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្គឹម [នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ មានប្រសាសន៍]អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហា ខ្ពង់ខ្ពស់
[៩២:៥] អ្នកដែលបរិច្ចាគ ដែលខ្លាចក្រែង [៩២:៦] ដែលជឿជាក់លើឧត្តមភាព [៩២:៧] យើងនឹងឲ្យ
អ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីស្រណុក ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} (គឺអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه}) មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវ
លើកឲ្យដឹងអំពីបុរសអ្នកជំនួយ (អាន់ស្វារ) ម្នាក់ដែលមានដើមលម្អើមួយដើមនៅឆ្នះរបស់បុរសម្នាក់
ទៀត ហើយគាត់តែងតែចេញចូលដោយមិនបានសុំអនុញ្ញាតទេ ។ គាត់បានទៅពោលរឿងនេះប្រាប់

រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ។ រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានប្រាប់ម្ចាស់ដើមលម្អើថា៖ "លក់ដើមលម្អើនេះឲ្យខ្ញុំ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មក ព្រោះដើមលម្អើមាននៅក្នុងឋានសួគ៌ ។" គាត់បានថា៖ "ទូលបង្គំមិនធ្វើបែបនេះទេ ។" រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "តើលោកលក់វាឲ្យខ្ញុំ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ وَسَلَّمَ ដូរនឹងសូនមួយនៅក្នុងឋានសួគ៌ ទេ ?" គាត់បានថា៖ "ទូលបង្គំមិនធ្វើបែបនេះទេ ។"

فَانصَرَ، فَمَضَى إِلَيْهِ أَبُو الدَّخْدَاحِ، فَاشْتَرَاهَا مِنْهُ، وَ أَتَى أَبُو الدَّخْدَاحِ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، خُذْهَا وَ اجْعَلْ لِي فِي الْجَنَّةِ الْحَدِيثَةَ الَّتِي قُلْتَ هَذَا بِهَا فَلَمْ يُعْبَلْهَا، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «لَكَ فِي الْجَنَّةِ حَدَائِقُ وَ حَدَائِقُ» فَأَنْزَلَ اللهُ فِي ذَلِكَ: «فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَ اتَّقَى * وَ صَدَّقَ بِالْحُسْنَى» يَعْنِي أَبُو الدَّخْدَاحِ «فَسَنِّيَسِرُّهُ لِلْمُسْرَى * وَ أَمَّا مَنْ بَخَلَ وَ اسْتَعْتَى * وَ كَذَّبَ بِالْحُسْنَى * فَسَنِّيَسِرُّهُ لِلْمُسْرَى * وَ مَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى» [يَعْنِي] إِذَا مَاتَ «إِنَّ عَلَيْنَا لِلْهُدَى»، قَالَ: عَلَيْنَا أَنْ نُبَيِّنَ لَهُمْ.

គាត់បានចាកចេញទៅ ។ អាប៊ូ អាល់-ដាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាបានមករកគាត់ បានទិញដើមលម្អើនោះពីគាត់ ហើយបានទៅជួបរ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ។ គាត់បានទូលថា៖ "រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អើយ! សូមព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ យកដើមលម្អើនេះទៅ ហើយសូមព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ وَسَلَّمَ ចងសូនមួយទុកឲ្យទូលបង្គំក្នុងឋានសួគ៌ ដែលព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថាវាអាចជាបស់បុរសម្នាក់នោះ តែបុរសម្នាក់នោះបែរជាមិនព្រមវិញ ។" រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "សម្រាប់លោក មានសូនច្រើននៅក្នុងឋានសួគ៌ ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានបើកឲ្យដឹងអំពីរឿងនេះថា [៩២:៥] អ្នកដែលបរិច្ចាគ ដែលខ្លាចក្រែង [៩២:៦] ដែលជឿជាក់លើឧត្តមភាព មានន័យថា អាប៊ូ អាល់-ដាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រា ។ [៩២:៨] ឯបុគ្គលកំណាញ់ ដែលគិតថាខ្លួនបរិបូរ [៩២:៩] ដែលបដិសេធផលឧត្តមភាព [៩២:១០] យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីលំបាក ។ [៩២:១១] ទ្រព្យរបស់គេនឹងពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់គេទេពេលគេធ្លាក់ ។ មានន័យថា ពេលអ្នកនោះស្លាប់ ។ អំពី [៩២:១២] ការពិតមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនៅលើយើង ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ (គឺអ៊ីម៉ាំ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) បានសម្តែងធម៌ថា៖ "បង្ហាញ[ផ្លូវ]ពួកគេជាភារកិច្ចរបស់យើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ។"

قَوْلُهُ تَعَالَى: «فَأَنْذَرْنَاكُمْ نَارًا تَلْقَى» أَي تَلْتَهَبُ عَلَيْهِمْ «لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى * الَّذِي كَذَّبَ وَ تَوَلَّى» يَعْنِي هَذَا الَّذِي بَخَلَ عَلَى رَسُولِ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) «وَ سَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى»، قَالَ: أَبُو الدَّخْدَاحِ.

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ عَلَيْهِمُ السَّلَام [៩២:១៤] ដូច្នោះអញដាស់តឿនពួកអ្នកអំពីភ្លើងដែលឆេះសន្លោសន្លោ មានន័យថាឆេះពួកគេ [៩២:១៥] មានតែទុជនទេដែលទៅដល់ភ្លើងនោះ [៩២:១៦] បុគ្គលដែលបដិសេធផលឧត្តមភាព ដែលគេចេញ មានន័យថាបុគ្គលដែលកំណាញ់ចំពោះរ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ។ អំពី [៩២:១៧] អ្នកមានសទ្ធាស្រីបិក្ខុនឹងឃ្លាតឆ្ងាយពីភ្លើងនោះ អ៊ីម៉ាំ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានសម្តែងធម៌ថា៖ "អាប៊ូ អាល់-ដាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រា ។"

وَ قَالَ اللهُ تَعَالَى: «وَ مَا لِأَخِي عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ يُجْحَى * إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى»، قَالَ: لَيْسَ لِأَخِي عِنْدَ اللهِ يَدٌ عَلَى رَبِّهِ بِمَا فَعَلَهُ لِنَفْسِهِ، وَ إِنَّ جَزَاءَهُ فَيُفْضَلُهُ يُعْمَلُهُ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: «إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى * وَ لَسَوْفَ يَرْضَى» أَي يَرْضَى عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (تفسير القمّي الجزء ٢ : صفة ٤٢٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفة ٦٧٧ حديث ٩٩ / ١١٦٨٣)**

អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា [៩២:១៩] ពុំមានបុគ្គលណាមួយមានគុណ

បំណាច់ដែលតម្រូវឲ្យបានទទួលរង្វាន់នោះទេ [៩២:២០] លើកលែងតែ[បរិច្ចាគ]ក្នុងបំណងផ្តាច់ព្រះហឫទ័យព្រះម្ចាស់ខ្លួន ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានសម្តែងធម៌ថា៖ "ព្រះជាម្ចាស់ وَعَزَّ មិនជំពាក់គុណអ្នកណាមួយទេ ព្រោះតែអ្នកនោះបានធ្វើសម្រាប់ខ្លួនឯងនោះ ។ ប្រសិនបើព្រះអង្គ وَعَزَّ តបស្នងអ្នកនោះ ព្រោះតែព្រះអង្គ وَعَزَّ មានព្រះមេត្តាប្រណី ទើបព្រះអង្គ وَعَزَّ ធ្វើបែបនេះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ وَعَزَّ គឺ [៩២:២០] លើកលែងតែ[បរិច្ចាគ]ក្នុងបំណងផ្តាច់ព្រះហឫទ័យព្រះម្ចាស់ខ្លួន ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ។ [៩២:២១] បន្តិចទៀតអ្នកនោះនឹងគាប់ចិត្ត ពោលគឺ ត្រេកអរអំពីអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។"

(تفسير القمي 2: 425)

***

قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى * لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى * الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى"، قَالَ: «فِي جَهَنَّمَ وَإِذِ فِيهِ نَارٌ لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى، أَيُّ فَلَانَ الَّذِي كَذَّبَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) وَتَوَلَّى عَنْ وَلَايَتِهِ». ثُمَّ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْبَيْرَانَ بَعْضُهَا دُونَ بَعْضٍ، فَمَا كَانَ مِنْ نَارٍ هَذَا الْوَادِي فَلِلنَّصَابِ». (تفسير القمي الجزء ٢ : صَفْحَةٌ : ٤٢٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ٦٧٧ حَدِيث ٩٩ / ١١٦٨٤)**

បន្ទាប់មកអាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វឹមមានប្រសាសន៍ថា មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី យ៉ាស៊ុយ៉ា ប៊ិន ស្យាការីយ៉ា តមកពី អាលី ប៊ិន ហ្គ្លុសាន តមកពី អាប់ខុល-ពោះហ្គ្លុម៉ាន ប៊ិន កាស្មៀរ ដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ្លុ صلوات الله عليه والسلام បានសម្តែងធម៌អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ وَعَزَّ [៩២:១៤] ដូច្នេះអញដាស់តឿនពួកអ្នកអំពីភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសន្ទៅ [៩២:១៥] មានតែទុជិនទេដែលទៅដល់ភ្លើងនោះ [៩២:១៦] បុគ្គលដែលបដិសេធ ដែលគេចចេញ ថា៖ "នៅឯឋាននរកមានជ្រលងភ្នំមួយដែលមានភ្លើង ។ មានតែជនអកុសលទេដែលទៅដល់ទីនោះ មានន័យថាអ្នកនេះមួយដែលបានប្រឆាំងវិស្វលុលឡោះហ្គ្លុ صلوات الله عليه وآله ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងអាលី صلوات الله عليه والسلام ហើយបែរចេញពីវិទ្យាយ៉ាស៊ុរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសម្តែងធម៌ថា៖ "ក្នុងចំណោមភ្លើងទាំងឡាយ ភ្លើងមួយចំនួនត្រៀមទុកសម្រាប់តែជនមួយចំនួន ។ ដូច្នេះភ្លើងជ្រលងភ្នំនេះត្រៀមទុកសម្រាប់ពួកប្រឆាំង (ណាស្ទីប៊ី) ។" (تفسير القمي 2: 426)

***

وَعَنْهُ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ خَالِدِ بْنِ يَرِيدٍ، عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى، عَنْ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى * وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى"، قَالَ: «بِالْوَلَايَةِ» "فَسُنِّيَتْهُ لِلْعُسْرَى". (تفسير القمي الجزء ٢ : صَفْحَةٌ : ٤٢٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ٦٧٨ حَدِيث ٩٩ / ١١٦٨٥)**

ទទួលបានពីលោកដែរដែលបានថា អាលីម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីដ្វរីស បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាលីម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពី អាល់-ហ្គ្លុសែន ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្គ្លុយយ័នី តមកពី ខុលីដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស្ទីដ្ឋ តមកពី អាប់ខុល អាគុឡា តមកពី អាល់-ខ្ចីតូបដែលបានថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ្លុ صلوات الله عليه والسلام បានសម្តែងធម៌អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ وَعَزَّ [៩២:៥] អ្នកដែលបរិច្ចាគ ដែលខ្លាចក្រែង [៩២:៦] ដែលជឿជាក់លើឧត្តមភាព ថា៖ "[ដើជាក់លើ]វិទ្យាយ៉ាស៊ុ" ។ អំពី [៩២:៧] យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីស្រណុក ។ [៩២:៨] ឯបុគ្គលកំណាញ់ ដែលគិត

ថាខ្លួនបរិបូរ [៩២:៩] ដែលបដិសេធខត្តមភាព ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "បដិសេធវិញ្ញាណសុំ ។" [៩២:១០] យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីលំបាក ។" (تفسير القمي 2: 426)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: قَوْلُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: «إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ؟» قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ».

[.] [ពាយាករណ៍] តមកពី អាស្ថម្ភម៉ាដូ បឺន មូហ្គាម៉ាដូ តមកពី អាស្ថម្ភម៉ាដូ បឺន មូហ្គាម៉ាដូ បឺន អាចិ ណាស្ត្រី ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាល័យ-ហ្វាសាន់ អាល័យ-វិញ្ញាណ صلوات الله عليه والسَّلَام ថា៖ "តើមានន័យថាអ្វីទៅ ព្រះបន្ទូលរបស់ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម [៩២:១២] ការពិតមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនៅលើយើង ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام បានសម្តែងធម៌ថា៖ "ការពិត អស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَام ដឹកនាំអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَام ព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَام បណ្តោយឲ្យអ្នកណាវង្វេងស្រេចតែលើព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَام ។"

فَقُلْتُ لَهُ: أَصْلَحَكَ اللَّهُ، إِنَّ قَوْمًا مِنْ أَصْحَابِنَا يَزْعُمُونَ أَنَّ الْمَعْرِفَةَ مُكْتَسَبَةٌ، وَ إِنَّهُمْ إِنْ يَنْظُرُوا مِنْ وَجْهِ النَّظَرِ أَدْرَكُوا؟ فَأَنْكَرَ ذَلِكَ، فَقَالَ: «مَا لَهُؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكْتَسِبُونَ الْخَيْرَ لِأَنْفُسِهِمْ، لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ إِلَّا وَ يُحِبُّ أَنْ يَكُونَ خَيْرًا مِمَّنْ هُوَ خَيْرٌ مِنْهُ، هَؤُلَاءِ بَنُو هَاشِمٍ مَوْضِعُهُمْ مَوْضِعُهُمْ، وَ قَرَابَتُهُمْ قَرَابَتُهُمْ، وَ هُمْ أَحَقُّ بِهَذَا الْأَمْرِ مِنْكُمْ، أَ فَتَرَى أَنَّهُمْ لَا يَنْظُرُونَ لِأَنْفُسِهِمْ، وَ قَدْ عَرَفْتُمْ وَ لَمْ يَعْرِفُوا! قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَوْ اسْتَطَاعَ النَّاسُ لِأَحْبَابِنَا». (قرب الإسناد الجزء ١ : صَفْحَة : ١٥٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٦٧٨ : حَدِيث ٩٩ / ١١٦٨٧)**

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ថា៖ "សូមអស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَام ថែរក្សាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានបក្សពួកយើងមួយក្រុមគិត ថាការទទួលស្គាល់ជាលទ្ធផលដែលទទួលបានស្រេចហើយ ហើយពួកគេគិតថាពេលណាពួកគេ ប្រមើលមើលជាពិសេស ពេលនោះពួកគេនឹងបានសម្រេច?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام បានបដិសេធរឿងនេះ ហើយមានវចនៈថា៖ "ពួកនោះកើតអ្វី បានជាមិនព្រមរកនូវសេចក្តីល្អសម្រាប់ខ្លួនឯង? មនុស្សទូទៅ សុទ្ធតែចង់ទៅជាល្អប្រសើរជាងបុគ្គលដែលល្អប្រសើរជាងខ្លួនស្រាប់ហើយ ។ ពួកនេះ ពួកកុលសម្ព័ន្ធ ហ្ន៎ ឋានៈពួកគេជាឋានៈរបស់ពួកគេ សាច់ញាតិពួកគេជាទំនាក់ទំនងពួកគេ ពួកគេសមនឹងកាន់ តំណែងដឹកនាំជាងអស់លោកទាំងអស់ ។ អស់លោកមិនឃើញទេថាពួកគេមើលខ្លួនឯង អស់លោក ទទួលស្គាល់ ឯពួកគេមិនទទួលស្គាល់ទេ?" អាចិ យ៉ាកុហ្វារ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើមនុស្សអាច ពួកគេនឹងស្រឡាញ់យើង عَلَيْهِ السَّلَام ។" (قرب الاسناد: 156)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْسَى، عَنِ ابْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ صُرَيْسِ الْكُنَاسِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِرَجُلٍ يَعْرِسُ غَرْسًا فِي حَائِطٍ لَهُ، فَوَقَفَ عَلَيْهِ، فَقَالَ: أَلَا أَدُلُّكَ عَلَىٰ غَرْسٍ أَثْبَتَ أَصْلًا، وَ أَسْرَعَ إِنْبَاعًا، وَ أَطْيَبَ ثَمَرًا وَ أَبْقَى؟ قَالَ: بَلَى، فَدُلَّنِي يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَقَالَ: إِذَا أَصْبَحْتَ وَ أَمْسَيْتَ فَقُلْ: سُبْحَانَ اللَّهِ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ اللَّهُ أَكْبَرُ. فَإِنَّ لَكَ إِنْ قُلْتَهُ بِكُلِّ كَلِمَةٍ تَسْبِيحٍ عَشْرَ شَجَرَاتٍ فِي الْجَنَّةِ مِنْ أَنْوَاعِ الْفَاكِهَةِ، وَ هُنَّ [مِنْ] الْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ. قَالَ: فَقَالَ الرَّجُلُ: إِنِّي أَشْهَدُكَ - يَا رَسُولَ اللَّهِ - أَنَّ حَائِطِي هَذَا صَدَقَةٌ مَقْبُوضَةٌ عَلَىٰ قُرَاءِ الْمُسْلِمِينَ أَهْلِ الصَّدَقَةِ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ آيَاتٍ مِنَ الْقُرْآنِ: "فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَ اتَّقَى * وَ صَدَّقَ بِالْحُسْنَى * فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى"». (الكافي الجزء ٢ : صَفْحَة : ٣٦٧ : حَدِيث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٦٧٩ : حَدِيث ٩٩ / ١١٦٨٩)**

[...] [ពាយការណ៍] តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន យ៉ាស្ម័យ៉ា តមកពី អាល់ បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អ៊ីសា តមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស្ម័យ៉ា តមកពី ម៉ាលិក បឺន អាឡីយ៉ាស្ម័យ៉ា តមកពី ដ្ឋារវ័យស៍ អាល់-កាណាស៊ី ដែលបានថា អាច យ៉ាក្រុហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ្រ័ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالْحَقِيقَةُ បានជួបបុរសម្នាក់កំពុងដាំដំណាំក្បែរកំផែង ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានឈប់ ហើយបានប្រាប់គាត់ថា៖ "តើខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អាចប្រាប់លោកបានទេ អំពីដំណាំដែលមាន បុរសមាំ ដែលដុះលឿន ដែលមានផ្លែល្អ ហើយដែលយូរកាលជាងគេ?" គាត់បានថា៖ "បាន រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ្រ័ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالْحَقِيقَةُ អើយ!" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានសម្តែងព្រះធម៌ថា៖ "ពេលព្រឹកនិងពេលល្ងាច ចូរលោក សូត្រថា៖ اللَّهُ أَكْبَرُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ (អល់ឡោះហ្វ្រ័ទ្រង់មហារុងរៀង អល់ឡោះហ្វ្រ័ជាទី សក្តារបូជា ពុំមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វ្រ័ឡើយ អល់ឡោះហ្វ្រ័ទ្រង់មហាធំធ្មើង) ។ ពេលលោកសូត្រ បែបនេះ លោកនឹងបាននូវដើមឈើដប់ដើមក្នុងឋានសួគ៌ដែលមានផ្លែផ្សេងៗសម្រាប់រាល់ពាក្យ បូងសូងនេះ ហើយនេះជាទង្វើមួយក្នុងចំណោមទង្វើត្រឹមត្រូវ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថាបុរសរូប នោះបានទូលថា៖ "អាស្រ័យហេតុនេះ ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាកំផែងទាំងពីរបស់ទូលបង្គំនេះជាទាន សម្រាប់មុស្លីមក្រីក្រដែលសមនឹងបានបច្ច័យទាន ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វ្រ័ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالْحَقِيقَةُ បានដាក់អាយ៉ាស្ម័យ៉ាស្ម័យ៉ា ក្នុង គូរអាន គឺ៖ [៩២:៥] អ្នកដែលបរិច្ចាគ ដែលខ្លាចក្រែង [៩២:៦] ដែលជឿជាក់លើឧត្តមភាព [៩២:៧] យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីស្រណុក ។" (الكافي 2: 4/367)

***

شَرَفُ الدِّينِ النَّحْفِيُّ: فِي مَعْنَى السُّورَةِ، قَالَ: جَاءَ مَرْفُوعًا، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى"، قَالَ: «دَوْلَةٌ إِنْ لَيْسَ لَعَنَهُ اللَّهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَهُوَ يَوْمُ قِيَامِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "وَالنَّهَارِ إِذَا يَجْلَى"، وَهُوَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا قَامَ، وَ قَوْلُهُ: "فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى" أَعْطَى نَفْسَهُ الْحَقَّ، وَ اتَّقَى الْبَاطِلَ "فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى"، أَيِ الْجَنَّةِ

ស្មារហ្វ័ អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វ័បានថាអត្ថន័យរបស់សូរ៉េត្តនេះបានមកពីបណ្តាញព័ត៌មានមិន ដាច់តមកពី អ្សារ បឺន ស្មីមរ តមកពី យ៉ាហ្វ័រ បឺន យ៉ាស្ម័យ៉ា ដែលបានថា អាច អាប់ខុលឡោះហ្វ្រ័ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៩២:១] [អញស្ស៊ុច]នឹងវាត្រីពេលវាគ្របដណ្តប់ ថា៖ "រដ្ឋបាលរបស់អ៊ីប្រីស عَجَلُ اللَّهِ فَرَجَكَ សូមអល់ឡោះហ្វ្រ័ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَالْحَقِيقَةُ ដាក់បណ្តាសាវារហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ និងជាថ្ងៃដែល អាល់-ក្លីអ៊ីម عَجَلُ اللَّهِ فَرَجَكَ បង្ហាញព្រះកាយ ។ [៩២:២] [អញស្ស៊ុច]នឹងទិវាពេលវាជះរស្មី គឺ អាល់-ក្លីអ៊ីម عَجَلُ اللَّهِ فَرَجَكَ ពេល ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បង្ហាញព្រះកាយ ។ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្រ័ عَلَيْهِ وَالْآLِ وَالْحَقِيقَةُ [៩២:៥] អ្នកដែលបរិច្ចាគ ដែលខ្លាចក្រែង គឺផ្តល់ការពិត (សច្ចធម៌) ដល់ខ្លួនឯង ហើយការពារខ្លួនពីអ្វីដែលមិនពិត ។ [៩២:៧] យើងនឹងឲ្យអ្នក នោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីស្រណុក ។ ពោលគឺឋានសួគ៌ ។"

"وَأَمَّا مَنْ يَخْلُ وَاسْتَعْتَى" يَعْنِي بِنَفْسِهِ عَنِ الْحَقِّ، وَ اسْتَعْتَى بِالْبَاطِلِ عَنِ الْحَقِّ "وَكَذَّبَ بِالْحَسَنَى" بِوَلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ الْأَيْمَةَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) مِنْ بَعْدِهِ "فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى"، يَعْنِي النَّارَ.

[៩២:៨] ឯបុគ្គលកំណាញ់ ដែលគិតថាខ្លួនបរិបូរ មានន័យថាមិនត្រូវការការពិត (សច្ចធម៌) សម្រាប់ខ្លួន ឯងទេ ហើយយកអ្វីដែលមិនពិតជួសការពិត ។ [៩២:៩] ដែលបដិសេធឧត្តមភាព គឺរឿយយ៉ាស្ម័យ៉ាស្ម័យ៉ា របស់ អាល្លី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បឺន អាច ត្ថ័លិប عَلَيْهِ وَالْآLِ وَالْحَقِيقَةُ និងបណ្តាព្រះដន្តអ៊ីម عَلَيْهِمُ السَّلَامُ បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។ [៩២:១០] យើងនឹង

ឲ្យអ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីលំបាក មានន័យថាភ្លើងនរក ។"

وَأَمَّا قَوْلُهُ تَعَالَى: «إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ» يُعْنِي أَنَّ عَلَيْنَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هُوَ الْهُدَىٰ «وَوَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ * فَأَنْذَرْنَاكُمْ نَارًا تَلْقَوْنَ» قَالَ: [هُوَ] الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا قَامَ بِالْعَضْبِ، فَيَقْتُلُ مِنْ كُلِّ أَلْفٍ تِسْعِمِائَةً وَ تِسْعَةً وَ تِسْعِينَ «لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى» قَالَ: هُوَ عَدُوُّ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) وَ سَيَجْبُئِبَهَا الْأَنْقَى قَالَ: ذَاكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ شِيعَتُهُ».

ចំណែកឯព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ៗ ហួសវិស័យ [៩២:១២] ការពិតគួរទេសក៍ដឹកនាំនៅលើយើង មានន័យថា អ្នកលើសលុប ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ ។ [៩៣:១៣] ការពិតលោកមុខនិងលោកដំបូងជាកម្មសិទ្ធិរបស់យើង [៩២:១៤] ដូច្នោះអញដាស់តឿនពួកអ្នកអំពីភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសនៅ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ គឺ អាណន៍-ក្តីអ៊ឹម ដែលបង្ហាញព្រះកាយឡើងដោយក្រោធ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ នឹងសម្លាប់ ៩៩៩ នាក់ក្នុង ១០០០ នាក់ រាល់ៗ ១០០០ នាក់ ។ [៩២:១៥] មានតែទុដិនទេដែលទៅដល់ភ្លើងនោះ នេះគឺពួកសត្រូវរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា របស់មូហាំម៉ាដូ ។" អំពី [៩២:១៧] អ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្តនឹងឃ្លាតឆ្ងាយពីភ្លើងនោះ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "នោះគឺ អាមីរុល-មុមីនីន និងស្ត្រីអ្នកសុំរបស់ព្រះអង្គ ។" (1 / 807 : 2) (تأويل الآيات)

***

وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ يُونُسَ بْنِ طَبِيَّانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ فَيْضِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَرَأَ: «إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ، وَ إِنَّ لَهُ الْآخِرَةَ وَ الْأُولَىٰ» وَ ذَلِكَ حَيْثُ سُئِلَ عَنِ الْقُرْآنِ، قَالَ: «فِيهِ الْأَعَاجِيبُ، فِيهِ: وَ كَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ بَعْضِي، وَ فِيهِ: إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ، وَ إِنَّ لَهُ الْآخِرَةَ وَ الْأُولَىٰ». (تأويل الآيات : ٢ صَفْحَةٌ : ٨٠٨ حَدِيث ٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ٦٨٠ : حَدِيث ٩٩ / ١١٦٩٢)**

ទទួលបានពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ្ពីលិដូ អាណន៍-បារត្តិ តមកពី យូនុស ប៊ិន ស៊ីបយ៉ាន តមកពី អ្នកលើសលុប ប៊ិន អាហ្វិ ហ្វាស្តាសូ តមកពី ហ្វៃដូ ប៊ិន មុកតាវ ដែលបានថា អាហ្វិ អ្នកបង្កើតឡើងហ្នឹង បានសូត្រថា៖ "[៩២:១២] មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំបានលើអ្នកលើសលុប ។ ការពិតលោកមុខនិងលោកដំបូងបានលើគេ" នេះគឺពេលគេបានសួរព្រះអង្គ អំពីគួរអាន ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អ្វីដែលអស្ចារ្យមាននៅក្នុង [៣៣:២៥] អស់ឡើងហ្នឹងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងចម្បាំងអាស្រ័យអ្នកលើសលុប និងនៅក្នុង [៩២:១២] ការពិតគួរទេសក៍ដឹកនាំបានលើអ្នកលើសលុប លោកមុខនិងលោកដំបូងបានលើព្រះអង្គ ។" (3 / 808 : 2) (تأويل الآيات)

***

* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ مَهْرَانَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ عَنْ أَبِي (جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَ اتَّقَىٰ * وَ صَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ» بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ يُعْطِي بِأَلْوَجَدَةٍ عَشْرَةَ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ

* អ្នកលើសលុប អ៊ឹមប៊ុហ្វិម[មានប្រសាសន៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ឹមបន្ទូ អ៊ឹមប៊ែរ តមកពី មិះហ្វាវីន ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី សាអ៊ីដូ ប៊ិន ត្រីវិហូ តមកពី អាហ្វិ យ៉ុក្តាហ្វារ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡើងហ្នឹង [៩២:៥] អ្នកដែលបរិច្ចាគ ដែលខ្លាចក្រែង [៩២:៦] ដែលជឿជាក់លើខ្លួនភាពគ ថានោះគឺបុគ្គលដែលអស់ឡើងហ្នឹងនឹងព្រះរាជទានឲ្យនូវដប់បួនដល់ទៅមួយពាន់ដងសម្រាប់ទង្វើ[ល្អមួយ] ។"

فَمَا زَادَ: «فَسَتَيْسِرُهُ لِلْيُسْرَى» قَالَ لَا يُرِيدُ شَيْئاً مِّنَ الْخَيْرِ إِلَّا يَسِّرُهُ اللَّهُ لَهُ.

និងអ្វីដែលបន្ថែមឲ្យទៀតគឺ [៩២:៧] យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីស្រណុក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ប្រការល្អណាមួយដែលអ្នកនោះមិនចង់បាន អស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ធ្វើឲ្យអ្នកនោះងាយ បានប្រការល្អនោះ ។"

«وَأَمَّا مَنْ يَجَلُ وَاسْتَعْنَى» قَالَ يَجَلُ بِمَا آتَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: «وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى» بِأَنَّ اللَّهَ يُعْطِي بِالْوَحْدَةِ عَشْرَةَ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ

[៩២:៨] ឯបុគ្គលកំណាញ់ ដែលគិតថាខ្លួនបរិបូរ អ្វីៗដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បានព្រះរាជទានឲ្យខ្លួននោះ
[៩២:៩] ដែលបដិសេធខត្តមភាព [បដិសេធអ្វីដែលថាអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ នឹងព្រះរាជទានឲ្យខ្លួនពីដប់ ដល់ទៅមួយពាន់សម្រាប់[ទង្វើល្អ]មួយ ។

فَمَا زَادَ: «فَسَتَيْسِرُهُ لِلْعُسْرَى» قَالَ لَا يُرِيدُ شَيْئاً مِّنَ الشَّرِّ إِلَّا يَسِّرُهُ لَهُ:

និងអ្វីដែលបន្ថែមឲ្យទៀតគឺ [៩២:១០] យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះស្រួលទៅកាន់សេចក្តីលំបាក ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
មានវចនៈថា៖ "ប្រការអាក្រក់ណាមួយដែលអ្នកនោះមិនចង់បាន អស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ធ្វើឲ្យអ្នកនោះងាយ បានប្រការអាក្រក់នោះ ។"

«وَمَا يُعْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى» قَالَ أَمَّا وَ اللَّهِ مَا هُوَ تَرَدَّى فِي بَيْتٍ وَلَا مِنْ جَبَلٍ وَلَا مِنْ حَائِطٍ وَ لَكِنْ تَرَدَّى فِي نَارِ جَهَنَّمَ. (الكافي ج ٤ ص ٤٦)

[៩២:១១] ទ្រព្យរបស់គេនឹងពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់គេទេពេលគេធ្លាក់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖
"សូមស្រួចចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ នេះមិនមែនធ្លាក់ទៅក្នុងអណ្តូង ពីលើភ្នំ ពីលើកំផែងនោះទេ តែអ្នក នោះនឹងធ្លាក់ទៅក្នុងភ្លើងនរក ។" (الكافي 4: 46)

ពាក្យរាយ

- ខ្ញុំអុំ ដាំដំណាំល្អ [៩២] ១២

- ស្មើនឹងសូត្រគូរអានមួយភាគបួន [៩២] ។ ៤

- ព្យាបាលអ្នកសន្លប់ (ភ្លឹក) ឬ ឆ្គួតជ្រូក [៩២] ។ ៤

- យប់គឺបុគ្គលទីពីរ (អ៊ីម៉ារ) [៩២:១-៤] ។ ៦

- យល់សប្តិល្អ [៩២] ។ ៣

- អាយ៉ាសុត្រូវកាត់ចោល [៩២:១២] និង [៣៣:២៥] ។ ១៣

- អាយ៉ាសុត្រូវកាត់ចោល [៩២:៣] និង [៩២:១៣] ។ ៦